

Oponentský posudek diplomové práce:

Hana Vítková: *Otázka středoamerického průplavu na konci devatenáctého století* (Středisko iberoamerických studií FF UK, 2013, 141 s. rkp + přílohy)

Pro svou diplomovou práci zvolila Hana Vítková téma poměrně zajímavé a aktuální – problematiku propojení atlantického a tichomořského prostoru. Projekty meziocéánského spojení se zrodily již v koloniální době, realizovány byly na počátku století dvacátého a v současnosti se (např. díky výrokům nikaragujského prezidenta) znovu dostaly přinejmenším na stránky novin.

Proto by bylo záslužným počinem zmapovat dobu příprav velkého projektu panamského průplavu. Práce Hany Vítkové samotným svým zadáním a výchozí otázkou („Proč právě Panama byla vybrána jako země výstavby průplavu spojujícího dva oceány, jaké smlouvy a úmluvy jí předcházely a proč právě Spojené státy Americké (sic!) zde sehrály tak významnou roli?“, s. 6) přiznává, že cíle byly spíše kompilačního a obecného rázu. Na její otázku již odpověděla řada historiků v obsáhlých monografiích, mimo jiné i školitel této diplomové práce; přesto ale mohla vzniknout solidní základna pro další zájemce o problematiku, zohledňující politické i historiografické debaty posledních desetiletí. Bohužel, předložený text nejen že tyto naděje nenaplnil, ale zůstal hluboko pod úrovní standardů magisterské závěrečné práce.

U prací kompilačního rázu je třeba zvláště pečlivě zhodnotit použité zdroje co do věrohodnosti a vědecké úrovně. To Vítková neučinila a výsledkem je to, že informace čerpala víceméně namátkou, často z prací spíše popularizačního než odborného rázu – např. Carlos Fuentes, *Pohřbené zrcadlo* – jistě se jedná o osobitý pohled na současnou Latinskou Ameriku, méně již o zdroj objektivních informací. Z členění závěrečného přehledu použitých zdrojů je zřejmé, že nerozlišuje mezi prameny (primárními zdroji) a odbornou literaturou (sekundárními zdroji); patrně se domnívá, že „primární zdroje“ se vztahují přímo ke zvolenému tématu (Panama) a „sekundární“ k širšímu kontextu bádání. A konečně zcela nevyhovující je systém odkazů v poznámkách pod čarou. Na jedné straně Vítková připojuje odkazy k banálním údajům (jména Simona Bolívara či Abrahama Lincolna, americká občanská válka), na straně druhé zcela konkrétní informace (např. s. 9, projekty průplavu Alvara Saavedry Cerona) postrádají jakýkoli bibliografický odkaz, což značně snižuje věrohodnost celé práce. Jindy sice své zdroje přiznává, tím ale její práce na věrohodnosti nezískává (např. klíčové pasáže Monroeovy doktríny cituje z druhé ruky, z jakéhosi

obskurního českého webového portálu, s. 13). Ze svých zdrojů navíc slepě přebírá nejen informace, ale i dikci a specifické obraty; výsledný text je tak velmi nevyrovnaný co do stylistiky.

A jazyková stránka práce má ještě další problém. Vítková zařadila do své práce obsáhlé citáty z edic důležitých dokumentů vztahujících se k angažmá americké vlády ve věci panamského průplavu. Překlady těchto citátů jsou ovšem tragické. (Jeden citát za všechny, první článek smlouvy mezi USA a Velkou Kolumbií z roku 1824: „Zde by měl být perfektní, nenásilný pevný mír a upřímné přátelství mezi Spojenými státy a Velkou Kolumbií v rozsahu jejich pozic na světové scéně, jejich teritoria a jejich lidí speciálně občanů bez rozdílu na příslušnost k zemi“, s. 14) Protože zbytek diplomové práce je psán relativně kultivovaně, bude problém a anglickými citacemi patrně zaviněn nedostatečnými jazykovými znalostmi autorky; pak je ovšem třeba se ptát, proč zvolila pro svou diplomovou práci právě toto téma.

Haně Vítkové nelze upřít snahu utřídit zvolenou problematiku tak, aby její práci mohli využít i další zájemci. Výsledky vloženého úsilí jsou však neuspokojující. Práci proto nedoporučuji k obhajobě, doporučuji naopak její přepracování za dodržení všech formálních náležitostí (bibliografické odkazy) a zvýšené pozornosti při práci s anglickými zdroji.

Praha, 26. května 2013

Doc. Markéta Křížová, Ph.D.

Středisko ibero-amerických studií FF UK